

CERKVENI GLASBENIK

GLASILO CECILIJINEGA DRUŠTVA V LJUBLJANI.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z glasbeno prilogo vred 25 Din., za dijake 15 Din. Za Italijo 15 lir, za Ameriko 1 dolar.

Uredništvo in upravnništvo: Pred Škofijo št. 12, I. nadstr.

Cerkvenoglasbena liturgika.

Fr. Ferjančič.

(Dalje.)

c) Cvetna nedelja.

S šesto postno ali cvetno nedeljo se pričinja v **eliki teden** (maior hebdomada sancta), v katerem obhajamo s posebnimi obredi največje skrivnosti našega odrešenja.

Cvetno nedeljo (Dominica in palmis) se spominjamo, kako je Jezus veličastno jezdil v Jeruzalem, spremljan od velike množice, ki mu je veje stlala na pot ter palmove in oljkove vejice v rokah držeč ga veselo pozdravljala: »Hosana Sinu Davidovemu! Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!« Zato se ta dan blagoslovljajo palmove, oljične in druge zelene vejice in butare, navadno okrašene s prvim pomladnim cvetjem.

Po predpisih rimskega misala se pred vsem vrši običajna nedeljska »Aspersio aquae«. Potem se poje antifona »Hosanna Filio David«. Celebrant zapoje na to na episteljski strani — obrnjen proti oltarju — »Dóminus vobiscum« in oracijo v ferijalnem tonu. Subdiakon poje na to na običajnem mestu epistole po načinu mašne epistole, in po končani epistoli se poje kot gradual rezponzorij »Collegérum pontífices« ali pa »In monte Olivéti«. Potem poje diakon evangelij, ki nam opisuje slovesni vhod Jezusov v Jeruzalem. Pevski zbor odgovarja pri tem kakor sicer pri mašnem evangeliju. Celebrant zapoje na to na episteljski strani »Dóminus vobiscum« in oracijo »Auge fidem«, ki ob koncu preide v prefacijo. Pevski zbor odgovarja kakor sicer pri prefaciji v ferijalnem tonu. Po prefaciji se poje »Sanctus« in »Benedíctus«. Na to se po »Dóminus vobiscum« poje pet oracij, po katerih se odgovarja »Amen«. V teh molitvah prosi sv. Cerkev, naj bi blagoslovljene vejice povsodi, kamor jih ponesó, širile blagoslov božji ter branile vernike vsakršnih nezgod. Celebrant pokropi in pokadi vejice, zapoje »Dóminus vobiscum« in oracijo »Deus qui Filium«. Med razdeljevanjem oljik poje zbor antifoni »Pueri Hebraeorum portántes ramos« in »Pueri Hebraeorum vestiménta prosternébant«. Ako

traja razdeljevanje dlje časa, se ti antifoni ponavljata. Potem se po »Dóminus vobíscum« zapoje še oracija »Omnípotens sempitérne Deus«. Preden se na to prične sprevod, zapoje diakon, obrnjen proti ljudstvu: »Procedámus in pace« (»Pojdimo v miru«); zbor mu odgovori: »In nómine Christi. Amen« (»V imenu Kristusovem. Amen«). Med sprevodom okrog cerkve se pojó poljubno nekatere izmed antifon: »Cum appropinquáret«, »Cum audísset«, »Ante sex dies«, »Occúrunt turbae«, »Cum Angelis« ali »Turba multa«.

Ko se sprevod vrne k cerkvenim vratom, vstopijo dva ali štirje pevci v cerkev ter pri zaprtih durih, obrnjeni proti procesiji, zapojó prva dva verza krasnega speva »Glória, laus et honor«. Celebrant ter kleriki in pevci zunaj cerkve ponové ista dva verza. Na to pojó oni, ki so v cerkvi, nadaljne odstavke po dva verza, kakor se nahajajo v misalu ali gradualu, in sicer poljubno ali vse, ali samo nekatere; po vsakih dveh verzih ponavljajo oni, ki so zunaj cerkve, vedno prva dva verza »Glória, laus et honor«. Na to potrka subdiakon z držajem sv. Križa na cerkvena vrata, ki se takoj odpró, in sprevod gre slovesno v cerkev med pevanjem koralnega speva »Ingrediénte Dómino«. Ta obred nam kliče v spomin, da so nam po Adamovem grehu bila nebeška vrata zaprta, da so se nam pa zopet odprla po Jezusovi smrti na križu.

Pri sv. maši na cvetno nedeljo se bere ali poje pasijon, to je popis Jezusovega trpljenja, kakor ga je sestavil sv. evangelist Matej. Med pasijonom in evangelijem držé duhovniki in verniki blagoslovljene vejice v rokah. Pasijon praviloma pojó trije diakoni (ali mašniki), in sicer poje prvi poročilo evangelistov, drugi besede Kristusove, in tretji besede drugih oseb in množice. Ni pa dovoljeno, da bi peli pasijon kleriki z nižjimi redovi ali celo laiki. Le to, kar govori množica (turba ali synagoga), sme peti tudi zbor klerikov in laikov, ne pa zbor redovnic. Kjer pa ni teh posebnih diaconov, pojó pasijon lahko celebrant, diakon in subdiakon, ki pa mora po posvečenju biti tudi diakon. Pri besedah »Jezus je izdihnil svojo dušo«, vsi pokleknejo in nekaj časa na tihem molijo Jezusa.

Razen na cvetno nedeljo se bere pasijon tudi véliki torek (po besedilu sv. Marka), véliko sredo (po sv. Luki) in véliki petek (po sv. Janezu).
č) Jutrnjice in hvalnice vélikega četrta, vélikega petka in vélike sobote.

Zadnje tri dni vélikega tedna se jutrnjice in hvalnice opravljajo slovesno v cerkvi in sicer že prejšnji popoldan za naslednji dan, torej za véliki četrtek že v sredo popoldan. Vse te tri dni je oficij posvečen Odrešenikovemu trpljenju in smrti. Jutrnjice imajo sicer tri nokturme, toda brez običajnega »Deus in adiutórium« ter brez invitatorja in himna. Po tihem »Pater«, »Ave« in »Credo« se takoj pričénja s prvo antifono. Ob koncu psalmov se te tri dni opušča »Glória Patri« in pri lekcijah blagoslov. V prvem nokturnu so te tri dni namesto navadnih lekcij odlomki iz žalnih pesmi Jeremijevih, ki se vsikdar končavajo z opominom: »Jeruzalem, Jeruzalem, spreobrne se k Gospodu, svojemu Bogu!«

Jutrnjicam se pridružujejo hvalnice, ki se tudi pričenjajo naravnost s prvo antifono ter nimajo kapitelja in himna. Končavajo se hvalnice, kakor tudi druge hore te dni s spokornim psalmom »Miserére«.

Nekaj posebnega pri tem popoldanskem oficiju je trioglati svečnik s 15 svečami iz navadnega voska. Srednja, bela pomenja Kristusa, stranskih 14 (pri nas rdeče barve) pomenja pa preroke in apostole. Po vsakem psalmu se ugasi po ena sveča, med pevanjem kantika »Benedictus« pa še šest sveč na vélikem oltarju. To ugaševanje sveč spominja na prve čase krščanstva, ko so oficij molili po noči ter so proti jutru polagoma sveče ugašali. Ima pa to ugaševanje tudi simboličen pomen, da so namreč judje preroke preganjali in morili ter da so učenci Gospoda v njegovem trpljenju zapustili ter zbežali. Da se pa bela sveča ob koncu oficija nese za oltar, tam skrrije in na to zopet postavi na svečnik, nas spominja Jezusove smrti in teme ob njegovi smrti ter njegovega vstajenja.

Ropot ob koncu hvalnic pa nam kliče v spomin strašne dogodke v naravi v Jezusovi smrti.

d) Véliki četrtek.

V obredih vélikega četrтка se razodeva deloma veselje, ker je ta dan Gospod pri zadnji večerji postavil najsvetejši zakrament, deloma pa žalost, ker se je pričelo Gospodovo trpljenje.

Sv. razpelo na vélikem oltarju se ogrne z belim prtom. Sv. maša se opravlja v beli obleki. Mašnik intonira »Glória«, pevci ta spev slovesno nadaljujejo ob spremljevanju orgel, zvončkov v cerkvi in zvonov v zvoniku. Takoj na to pa se povrne žalostni spomin Jezusovega trpljenja: orgle in zvonovi utihnejo in molčé do vélike sobote, ko se prvič zopet oglasé pri Gloriji. Namesto zvonov se v zvoniku oglašá lesena raglja, in namesto zvončkov v cerkvi leseni ropotci.

V vseh cerkvah, kjer se ta dan in véliki petek vršé tudi druga sveta opravila, se redoma obhaja samo ena sv. maša in sicer peta. Spremenljivi spevi pri sv. maši tega dne so:

Introit.

Gal. 6. Nos autem gloriári opórtet in cruce Dómini nostrí Jesu Christi: in quo est salus, víta et resurréctio nostra: per quem salváti et liberáti sumus. Ps. 66. Deus misereátur nostrí, et benedicat nobis: illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostrí. Nos autem...

Mi pa se moramo hvaliti s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa: v katerem je rešenje, življenje in vstajenje naše: po katerem smo oteti in rešeni. — Bog se nas usmili, in nas blagoslovi: razsvetli naj svoj obraz nad nami, in usmili se nas. Mi pa ...

Sv. križ je naša slava, naš ponos in vse naše upanje, da se bo Gospodu njegov vsled upravičene jeze temni obraz razjasnil in se nas usmilil.

Gradual.

Phil. 2. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. V. Propter quod et Deus exaltavit illum: et dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Kristus je postal za nas pokoren do smrti, smrti pa na križu.

Radi tega ga je tudi Bog povišal: in mu dal ime, ki je nad vsa imena.

Ponižanega vidimo Gospoda v njegovem trpljenju; toda njegova pokorščina do smrti mu je pridobila največje povišanje.

Ofertorij.

Ps. 117. Dextera Dómini fecit virtutem, dextera Dómini exaltavit me: non móriar, sed vivam, et narrábo ópera Dómini.

Desnica Gospodova je moč skazala, desnica Gospodova me je povišala: ne bom umrl, ampak živel bom in oznanjeval dela Gospodova.

Četudi Odrešenik trpi in umrje, božja moč ga bo zopet obudila, živel bo in povelečeval Očeta.

Komunija.

Joan, 13. Dóminus Jesus, postquam coenavit cum discipulis suis, lavit pedes eórum, et ait illis: Scitis, quid fécerim vobis ego Dóminus et Magíster? Exémplum dedi vobis, ut et vos ita faciátis.

Gospod Jezus, ko je povečerjal s svojimi učenci, je umival njih noge in jim je rekel: Veste-li, kaj da sem vam storil jaz (vaš) Gospod in Učitelj? Zgled sem vam dal, da tudi vi tako storite.

Pri sv. maši se ta dan posvete tri hostije: ena za mašo tega dne, druga za opravilo vélikega petka in tretja, da se slovesno izpostavi v božjem grobu. Med sv. mašo obhaja celebrant druge duhovnike in vernike v spomin, da je pri zadnji večerji tudi Jezus obhajal apostole. Pred skupnim sv. obhajilom poje diakon »Confiteor«.

Po sv. maši se kelih z dvema svetima hostijama in ciborij preneseta v slovesni procesiji na poseben kraj, kjer se hranita do drugega dne. Med tem sprevedom poje pevski zbor »Pange lingua«, ne da bi celebrant intoniral. Ta spreved nam kliče v spomin Jezusovo pot na Olijsko goro po zadnji večerji.

Na to se vrši razkrivanje oltarjev; pri tem se moli 21. psalem, v katerem napoveduje prerok, da bodo Odrešenikova oblačila med seboj razdelili in za njegovo suknjo vadjali.

V stolnih cerkvah posvečujejo ta dan škofje tudi sv. olja ter umivajo noge dvanajstim starčkom v spomin, da je tudi Jezus pri zadnji večerji umival apostolom noge. Kar je treba pri tem peti, se nahaja v knjigi »Officium majóris hebdomadae«.

e) Vélíki petek.

Veliki petek se spominjamo smrti našega Odrešenika, zato se v vseh obredih tega dne kaže največja žalost. Oltar je brez lepotičja, sveče in svetilka ne goré, križi so ogrnjeni s črnimi prti, Ker nam je Jezusova krvava daritev na križu živo pred očmi, se nekrvava daritev sv. maše ta dan sploh ne obhaja.

1. Duhovniki pristopijo k oltarju v črnih oblačilih, kakor pri opravi lu za mrtve, ter ležeč na obrazu nekaj časa tiho molijo. Potem se poje lekcija »Haec dicit Dóminus« po načinu lekcij vélikega tedna. Po lekciji se poje trakt »Domine audívi«. Na to prične celebrant oracijo z besedó: »Orémus« (»Molímo«); diakon takoj pristavi »Flectámus genua« (»Pókleknímo«), subdiakon pa »Leváte« (»Vstaníte«). Po tem načinu se sploh pojó oracije vélikega petka in vélike sobote. Subdiakon poje na to po načinu mašne epístole berilo, ki govóri o velikoncčnem jagnjetu, predpódbi božjega Odrešenika. Po berilu se poje trakt »Éripe me«.

Na to se bere ali poje pasijon, po popisu sv. Janeza ki je bil sam priča Jezusove smrti na Golgoti. Gledé pevanja pasijona veljajo ista pravila, kakor na cvetno nedeljo.

Potem se opravljajo molitve za vse ljudi: za Cerkev, za papeža, za škofa, za duhovnike in vse vernike, za katehúmene, za krívo-verce in razkolnike, za jude, za nevernike.

2. Po končanih molitvah se vrši počaščenje sv. Križa. Celebrant razkriva polagoma sv. razpelo, zagrnjeno s črnim prtóm, in pri tem zapoje trikrat z vedno višjim glasóm: »Ecce lignum Crucis, in quo salus mundi pepéndit« (»Glejte les križa, na katerem je viselo zveličanje sveta«). Pevski zbor mu odpeva: »Véníte, adorémus« (»Pridíte, molímo«). Na to se razkriti križ položi na poseben za to pripravljen prostor, kjer ga duhovniki in verniki z največjim spoštovanjem počeščujejo. Pevski zbor poje med tem »Impropéria« (»očítanja«), s katerimi se judovskemu ljudstvu naštevajo premnoge dobrote, ki jih je pa Jezusu povračevalo le z nehvaležnostjo. 3. Med tem se na vélikem oltarju prižgó sveče... Mašnik gre sedaj v sprevodu k stranskemu oltarju po kelih, v katerem sta shranjeni dve prejšnji dan posvečeni sveti hostiji ter ga v slovesni procesiji prenese k vélikemu oltarju. Med procesijo se poje himen »Vexilla Regis«. Na to se vrši tako imenovana »Mišsa praesantificatórum«; mašnik opravi nekatere obrede, kakor pri sv. maši. Ob koncu »Pater noster«, ki ga mašnik poje v ferijalnem tonu, odgovóri pevski zbor, kakor sicer pri peti maši. Na to poje mašnik v ferijalnem tonu molitev »Líbera nos«, po kateri odgovóri zbor »Amen«. Potem povzdigne mašnik z desnico sv. hostijo, da jo ljudstvo vidi; na to pa jo razlomi in se obhaja, kakor sicer pri sv. maši.

Drugo sv. hostijo pa prenese v monštranci, ogrnjeni z belim zagrnjalóm, v slovesni procesiji v »božji grob«, kjer se izpostavi javnemu čaščenju. Pri tej procesiji se pojó lahko nadaljne kitice himna »Vexilla Regis«.

Hvalevredno in vzpodbudno je, ako proti večeru počasti pevski zbor Jezusa v božjem grobu s primernimi pesmimi.

f) Vélika sobota.

Vélika sobota nas spominja, da je Jezusovo telo počivalo v grobu, njegova duša pa da je šla v predpekél tolažit duše pravičnih. Liturgíčno

opravilo, ki se dandanes vrši véliko soboto dopoldne, se je v prvih časih krščanstva vršilo še le v noči med soboto in nedeljo.

1) Prvi obred tega dne je sedaj blagoslov ognja, ki se izkreše iz kremenja v znamenje, da je Jezus, luč sveta, vstal iz kamenitega groba. Mašnik blagoslovi ogenj in pet kadilnih zrn. Vse to se vrši brez petja.

Na to se vrne mašnik z asistenco v cerkev. Diakon nese trirogljato stalnico; na vsakem roglju je natakljena bela sveča. Med sprevedom prižge diakon z blagoslovljenim ognjem prvo svečo pri vstopu, drugo sredi cerkve, in tretjo pred vélikim oltarjem. Ko pa svečo prižge, vselej poklekne in zapoje z vedno višjim glasom: »Lumen Christi« (»Luč Kristova«); drugi mu v istem tonu odpevajo: »Deo grátias« (»Bogu hvala«).

2. Nato poje diakon prekrasno hvalnico »E x s ú l t e t«, s katero se blagoslovi velikonočna sveča, ki pomenja od smrti vstalega Zveličarja. Pevski zbor odgovarja pri tem, kakor pri prefaciji v ferijalnem tonu, zaključi pa spev z »Amen«. Med pevanjem te hvalnice vtakne diakon v svečo v podobi križa pet kadilnih zrn ter prižge z lučjo trosvečne stalnice velikonočno svečo in svetilko. Blagoslovljena velikonočna sveča se postavi na evangelijsko stran vélikega oltarja in se odslej prižiga pri slovesni službi božji do praznika Gospodovega vnebohoda.

3. Po »E x s ú l t e t« se bere ali poje dvanajst profecij ali prerokb, ki govore zlasti o pomenljivih predpodobah sv. krsta. Po četrti prerokbi se poje trakt »Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum« (»Kakor jelen hrepeni po studencih vodá«). Nato se vrši blagoslov krstne vode. Pevski zbor odgovarja mašniku, kakor pri ferijalni prefaciji. Po končanem blagoslovu se vrnejo vsi v sprevedu k vélikemu oltarju pojoč litanije vseh svetnikov, ki se duplicirajo. Ko pridejo pred véliki oltar, se duhovnik z asistenco vleže na stopnice na obraz ter nadaljuje litanije do »Peccatóres«, potem pa gre z asistenco v zakristijo, da se napravi za sv. mašo. Drugi pred oltarjem pa nadaljujejo litanije do konca.

4. Potem se opravi s v. maša v beli barvi. V vsaki župnijski cerkvi je ta dan dovoljena samo ena maša. Introita pri tej sv. maši ni; na koru prično takoj s »Kyrie« brez spremljevanja. Ko pa mašnik intonira »Gloria«, se zopet oglasé orgle in zvončki ter zvonovi v zvoniku. Po epistoli zapoje celebrant trikrat, vselej z višjim glasom »Alleluja«, kar pomenja: »Hvalite Gospoda«. Pevski zbor mu ravno tako trikrat odgovarja z istim napevom. Koj nato se poje na koru ta-le spev:

Ps. 117. Confitémini Dómino, quóniam bonus: quóniam in saeculum misericórdia ejus. Ps. 116. Laudáte Dóminum omnes gentes: et collaudáte eum omnes pópuli. V. Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: et véritas Dómini manet in aetérnum.

Hvalite Gospoda, ker je dober: ker je véčno njegovo usmiljenje. Hvalite Gospoda vsi narodi: in poveljujte ga vsa ljudstva. V. Ker utriena je nad nami njegova usmiljenost: in resnica Gospodova ostane vekomaj.

Pri tej sv. maši izostanejo tudi Credo, ofertorij, Agnus Dei in komunija. Ofertorij naj organist nadomesti s primernim preludijem. Namesto komunije in molitve po sv. obhajilu pa se po mašnikovem obhajilu pojó slovesne večernice. Prično se z antifono »Alleluja« in psalmom »Laudáte Dóminum«, po katerem se antifona ponovi. Nato organist preneha, da intonira mašnik antifono »Véspere autem sábbati«, katero na koru nadaljujejo: »quae lucéscit« itd. Potem se poje Marijini kantik »Magnificat« ter se končno ponovi cela antifona. Zaključi se služba božja z velikonočnim »Ite missa est«.

2. Velika noč.

Velikonočna nedelja (»Domínica Resurrectiónis« ali »Pascha«) je po mnenju sv. Gregorija Vélikega največji praznik cerkvenega leta ter ima privilegirano osmimo prvega reda, ki pa se konča že v soboto pred belo nedeljo. Spominjamo se ta praznik častitljivega vstajenja Gospodovega. To vstajenje se praznuje s slovesno procesijo v nedeljo zjutraj, mnogokje pa že v soboto proti večeru, ker popoldan vélike sobote nam predočuje že velikonočno jutro.

Pred vstajenjem se odpojó nedeljske jutrnjice, ki imajo poleg invitatorija samo en nokturen s tremi psalmi in tremi lekcijami. Nato gre duhovščina k božjemu grobu. Celebrant vzame v roke monštranco s sv. Rešnjim Telesom in obrnjen proti ljudstvu zapoje trikrat »Allelúja«, kakor véliko soboto po epistoli. Pevski zbor mu ravno tako trikrat odpoje. Nato se nese sv. Rešnje Telo v slovesni procesiji iz cerkve med zvonjenjem in pevanjem veselih velikonočnih pesmi. Spredej se nosi podoba od smrti vstalega Zveličarja z bandercem v roki. Ko se vrne procesija v cerkev, intonira mašnik »Te Deum«, ki ga pevski zbor nadaljuje. Nato se zapoje še »Regina coeli« z dotičnim verzikeljnom in oracijo, potem »Tantum ergo« in »Genitori« ter se končno dá blagoslov. Podoba Zveličarjeva pa se postavi na oltar, kjer ostane do Vnebohoda.

Sv. maša se obhaja ta praznik z največjo slovesnostjo. Spremenljivi spevi pri tej sv. maši so ti-le:

Introit.

Ps. 138. Resurréxi, et adhuc tecum sum, allelúja: posuísti super me manum tuam, allelúja: mirábilis facta est sciéntia tua, allelúja, allelúja. Ps. Dómine, probásti me, et cognovísti me: tu cognovísti sessiónem meam, et resurrectiónem meam. Gloria Patri...

Vstal sem, in še sem pri tebi, aleluja: položil si name roko svojo, aleluja: čudovita je vednost tvoja, aleluja, aleluja. Gospod, ti me preizkuješ in me poznaš: ti poznaš mojo sejo in moje vstajenje. Čast bodi Očetu...

»Vstal sem«, govori Sin božji svojemu Očetu; »zopet sem pri tebi in te ne zapustim več. Tvoja roka me je iznova poživila. Ti poznaš, kako sem bil ponižan in kako sem sedaj povišan; zato bodi čast Bogu vekomaj!«

Gradual.

Ps. 117. Haec dies, quam fecit Dóminus: exsultémus et laetémur in ea. V. Confitémini Dómino, quóniam bonus, quóniam in saeculum misericórdia ejus. Allelúja, allelúja. V. I. Kor. 5. Pascha nostrum immolátus est Christus.

To je dan, ki ga je naredil Gospod: radujmo in veselimo v njem. V. Slavite Gospoda, ker je dober, ker na veke traja milost njegova. Aleluja, aleluja. V. Velikonočno jagnje naše, Kristus, je darovan.

Nato se poje velikonočna sekvenca »Victimae paschali« s končnim »Allelúja«.

Sveta Cerkev se raduje današnjega dne, ko slavi zmago nad smrtjo ljubi Zveličar, ki se je dal za nas zaklati kot velikonočno Jagnje.

Ofertorij.

Ps. 75. Terra trémuit et quíevit, dum resúrgeret in iudício Deus, allelúja.

Zemlja se je tresla in je mirovala, ko se je Bog vzdignil v sodbo, aleluja.

Ob Gospodovem vstajenju se je zemlja tresla; prestrašeni čuvaji so zbežali. Nastal pa je zopet mir ob grobu, ko je Gospod izvršil sodbo nad peklenkim knezom ter ga premagal s svojim vstajenjem.

Komunija.

I. Kor. 5. Pascha nostrum immolátus est Christus, allelúja: itaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis, allelúja, allelúja, allelúja.

Velikonočno jagnje naše, Kristus, je darovan, aleluja: obhajajmo torej Veliko noč v opresnih kruhih čistosti in resnice, aleluja, aleluja, aleluja.

Te besede so nam opomin, da obhajajmo Veliko noč s čistim srcem, ki išče le resnico.

Velikonočni ponedeljek sicer ni več zapovedan praznik, vendar pri nas se še vedno praznuje kakor nedelja. (Dalje prih.)

„Je-li način, kako se v ljubljanski stolnici poje pasijon, pravilen?“

Fr. Ferjančič.

To vprašanje mi je bilo pred kratkim doposlano od nekega gospoda; odgovor priobčujem tu v našem glasilu, ker utegne zanimati še koga drugega.

Kolikor je meni znano, se je v stolnici pevanje pasijona vršilo vedno tako, da je Kristusa pel celebrant ali kateri izmed gg. kanonikov, evangelijsko pripovedovanje je oskrbel mašni dijakon, judovsko množico je zastopal bogoslovski pevski zbor, vse druge vloge pa, kakor n. pr. Petra, Judeža, dekle, Pilata itd. so se razdelile med posamezne bogoslovce, ki so po večini prejeli kvečjemu nižje redove, nekateri pa še teh ne.

Ta poslednja razdelitev vlog je že ne glede na cerkvene predpise nekam preveč teatralična; meni vsaj že od nekdaj ni ugajala. Ni čuda,

ako se je pri tej razdelitvi vlog včasih kak hudomušnež pošalil, da naj se temu ali onemu poveri tudi še vloga petelina. Nasprotuje pa taka razdelitev vlog tudi naravnost liturgičnim predpisom:

Pravilno — kakor zahteva »Caeremoniale episcoporum« — bi morali peti pasijon trije diakoni, različni od mašnega diakona, oziroma lahko trije mašniki, ki pa nastopijo tedaj kot diakoni. Koliko veličastneje bi bilo, ko bi tudi v stolnici nastopili trije diakoni, vsak s svojim pultom in diakonovo štolo! Prvi bi pel Kristusa, drugi evangelijsko pripovedovanje, tretji pa vloge posameznih oseb. Take tri dijakone bi bilo v stolnici čisto lahko dobiti. Drugje pa, kjer bi ne bilo mogoče najti treh dijakonov, bi moral pravilno mašni dijakon peti ves pasijon. Ker bi pa bilo to za marsikoga pretežavno, menijo nekateri pisatelji, opiraje se na nek odlok S. R. C. z dne 12. marca 1856, da smejo peti pasijon celebrant, mašni dijakon in subdijakon. Subdijakon pa mora vsaj po ordinaciji biti dijakon, ker pravi subdijakon ne sme peti evangelijske, torej tudi ne pasijona ter ne sme nositi k temu pristojne štolé.

Ako pojó pasijon trije posebni diakoni, ki ne asistirajo pri sv. maši, so tako oblečeni, da nosijo amikt, albo, cingulum, manipelj in štolo čez levo ramo. Na cvetno nedeljo, véliki terek in véliko sredo mora biti štola vijolične, na véliki petek pa črne barve. Proti koncu trakta gredó ti trije diakoni iz zakristije in sicer spredaj zastopnik evangelista s svojo knjigo za njim zastopnik sinagoge in slednjič zastopnik Kristusov ter se postavijo na evangelijsko stran.

Ko se pasijon odpoje do onega mesta, ki se ima peti v evangelijskem tonu, sleče m a š n i d i a k o n dalmatiko ter se pripravi, kakor sicer pred evangelijskim, da poje oni del pasijona, ki se mora peti v evangelijskem tonu.

Ako poje besede Kristusove celebrant sam, stoji na evangelijski strani do onega dela, ki se poje v evangelijskem tonu.

Kar pa zadeva pevanje besedila tako imenovane »turbae« (množice), bi isto moral peti oni tretji dijakon, ki poje vloge posameznih oseb. Vendar sme vloge »turbae« peti tudi bogoslovski ali katerikoli pevski zbor. Kongregaciji za sv. obrede je bilo namreč predloženo vprašanje: »Ali se sme dovoliti, da pri pevanju pasijona poje dijakon, ki predstavlja »synagogo«, le one izreke, ki jih izgovarjajo posamezne osebe, na pr. Peter, Kajfa, Pilat, da pa ono, kar govori »turba« (množica), poje pevski zbor, ki sestoji navadno iz laikov?« Na to vprašanje je zbor za sv. obrede dne 7. julija 1899 odgovoril: »Sme se to dovoliti.«

Popolnoma pravilno je torej, da poje bogoslovski pevski zbor izreke množice; nepravilna pa je razdelitev posameznih vlog med navadne gg. bogoslovce, ko vendar pripada ta naloga diakonu. V stolnici pač ne bo težko tudi v tem oziru ustreči cerkvenim predpisom.

Spominčica na grob † Ludoviku Tomažiču.

Ivan Zdešar.

Ni navada, da bi »C. Gl.« prinašal daljše članke v spomin umrlim članom naših cerkvenih zborov. Toda, če je bil kdo pevec, kakor si bil Ti Ludvik, pač zasluži, da mu naš list posveti nekaj vrstic, nekaj stavkov.

Malo je pevcev posebno dandanes, ki bi bili požrtvovalni kot si bil Ti. Deset let si prepeval na cerkvenem koru domače župne cerkve sv. Petra v Ljubljani. Deset majnikov si slavil s pesmijo nebeško Kraljico tako zvésto kot malokdo. Deset let, kar sva se spoznala, sva si bila prijatelja, nikoli ni bilo med nama trde ali žal besede. Če Ti ni bilo kaj prav, (komu pač gre vse po sreči), si molčal in potrpeel in čez par dni si bil vesel in veder kot navadno. Prišla so vojna leta. Mnogi izmed pevcev tovarišev so morali obleči vojaško suknjo, tako, da si večkrat pri zboru v cerkvi sam zastopal bas. Pa ne samo v domači župni cerkvi si prepeval v čast Bogu, ampak skoro skozi ves vojni čas pomagal s svojim basom tudi na koru v cerkvi Srca Jezusovega. Mnogo nedelj in praznikov si po štirikrat, petkrat pel na koru. Trikrat v domači cerkvi in dvakrat v cerkvi Srca Jezusovega. In vse to si delal brezplačno, za »božji lon«.

Rad si prišel vselej, kadar sem Te prosil, če si le mogel. Molokdo izmed pevcev je hodil tako točno k skušnjam in na kor kakor Ti. Vabili so Te tudi drugam, k posvetnim pevskim zborom. Toda Ti si odklonil. Ne morebiti kakor, da si tem zborom nasproten, ampak ker si hotel biti pred vsem cerkvenim pevcem. Vedel si, da ne bi mogel biti reden pevec pri več zborih, zato si ostal v cerkvi pri cerkvenem zboru, kjer je velikokrat več truda in več žrtev kakor drugod pa manj hvale in manj priznanja. Tembolj moramo ceniti Tvojo požrtvovalnost, ker danes ta lastnost tudi med pevci vedno bolj gineva. Ti pa si ostal zvest zboru ves čas tako, kakor prvo leto. Res, bil si zvest do smrti.

Zadnjikrat si pel v cerkvi 10. dec. 1922. nedeljo po prazniku Brezmadežne. Še isti dan Te je zadela nesreča. Nič več nisi prišel v cerkev. Kako smo Te pogrešali božične praznike na koru. Vsi smo bili prepričani, da boš v kratkem ozdravel, toda Bog je odločil drugače. Na Silvestrov večer Te je poklical k sebi. V boli so zadržtela naša srca, ko smo zvedeli, da Te ni več med živimi. Uklonili smo se volji Vsevednega. On pač ve, zakaj je to storil.

Dragi Ludvik, naj Ti bo za vse Bog plačnik. Prepevaj med angeljskimi zbori še naprej Bogu v čast in v slavo nebeške Kraljice. Te vrstice pa naj Ti bodo v zahvalo in priznanje za vse, kar si storil med nami. Pevcem pa bodi vzgled, ki naj jih vleče, da bodo skušali postati tako goreči cerkveni pevci kot si bil Ti.

Na svidenje Ludvik med angeljskimi zbori!

Kako in kje sem nabiral slovenske narodne pesmi.

Piše Franc Kramar, bivši nabiratelj slov. narodnih pesmi.

(Dalje.)

- Od suetiga petra Ap', js Evangelija pišhe Matt: 16., višsa: Maria, leip zher teh Nebefs —: O poslušajte vli ludie, * všserzhe všsemite te shelle, * Boshio beseido bugaite, * lobku v nebesha pridete.
- Od S: Jerneja, Apost; višsha: shiher se vse sazudi —: O Prelubi sueti Jerni, * v tebe pogledat nalsmem, * profsim . . .
- Od S: petra nu paula Ap: R. p: Bolandi in actis, 3: s: tom: I. jan in festo: S: Evgendi cap: spet na to višho koker ta sgorai: O gdu bo vama prou zhast dau, * o sueti peter, ô suet paul. * kir sta enkrat po . . .

- Od s: petra. kir je sam sojo zherku biv posuetu, koker pishe Boronius Toma 8 od annum 1616 in num 13., visha od seuleina velzhiga fmarna —: Ta Exempel rad, * vam zem poveidat, * kse je sgodillu enkrat, * En itd.
- Od suetga petra nu paula, Marternika, visha ta stara s: Nodburge: Buh, kir je stvaru to semlo, * gleimo Mogozhnost . . .
- Od S: urha, skoffa, vifsa Rumar lubi —: Js Aijffram lefsem perteku * si o verni zhlovig ti, * vieto svetga . . .
- Od S: urha, skoffa, visa: sueti Josef lubeznivi: Buh visuku pouzdiguje * tga, ktir nega povigshuje * Nu pomaga . . .
- Od S: urha, skoffa, velzhiga zhudesha al miraculna, vifsa s: Ane v pervem tallu 4 alpa od sijna obeisenga: Na ta donalsni dan * en zhudes povei vam, * od suetega urha sdei, * vsemimo ga vsellei itd.
- Oe suetga urha, skoffa, vifsha od Angelzha varha —: Od Donasniga svetnika * vezkrat ste shlishali tu itd.
- Od s: s: Mohorja, fortunata, vifsha kranske Mashe: Jesus letako shello * sa te dushejma, * de zhes nebu . . .
- Od suetga Alexxa: O zhlovig, pravifs: ki takshen snaide se, * deb dershou to, kar Christuus vzhij itd.
- Od S: Alexxa en Ezempel, katirga pifshe Boronius od Annum 1001: na vifso —: O Svet Alexx, * rad bi oto jest * en leip Exempel naprei vfm nest, * shelim te sdei, * stem zhasit narprei, * de bi . . .
- Od S: Alexxa, is negoviga sheuleima, Na vifsho ene gmein peifsmi: o serzhe moje, * govoru tu soje * kar si ti lubu, * sdei si vse sgubu. —: O Peimo lefsi, * k suetmu Alexxi, * premifslimo narprei, * Nega sheuleine sdei.
- Od S: E'llija, preroka, vifsa s: Josta, O zlovek, tebi jest povem, * spomni sdei na to spet. * De bo Enkrat pret . . .
- O S: Jacopa, Apostel:, vifsa s: J: nepomu: ta stara —: Svet Jacob fe vreiden klizhe, * De je ta velki, morem Rezh itd:
- Od S: Jacopa, Apostel:, od katirga Exempel pifshe Cefsarius lib. 8 cap. 58, vifsha od ouzhize —: Sdaunaj sem shelu tu, H zasti fuetmu jacopu * poveidat Enu zhudu, * kse je per spanij sgudu, * kai tisti sadobe itd:
- Od S: Jacopa, Apost: en Exempel. katirga je pifsou Boronius od Annum 1194: n: 2., na visho koker od D: Marie stomisliga, (namreč: iz Tomišlja pri Ljubljani, kjer slučajno zdaj jaz službujem) —: Rumarij, sem pertezite, * staro andaht ponovite —: De suetniki: so veliki, * inu nashi pomozhniki, * kir . . .
- Od S: Jacopa nu od negove zhergve she en Exempel, katirga popishujeio Jonaes vascus in Chron. hispanija Anno 963: item Mihael Rit: Nejapolit: lib. 2. de. Regibus hispan; Na vifsho: zsheshen bodi inu hualeu, * s Andohtio —: V Leiti devet stu trij nu sest desheti, * se je godili le toku: * De vife okulli, Turskhi Rebeljoni itd.
- Od S: Laurenzha, od spomina peklenskeh Marter nu terpleina, od katirga pishe Matias Castelz corat, v buquah jmenvanih Nebeski zhil; vifsha s: petra Regulata —: Oh, o Greifniki, sdihuite, * dones prou pregleduite, * vezhni ogen premifsluite, * de v tistga na puidete, * koker je suet laurenz lubi, * je na itd.
- Od S: laurenzha M.: vifsa Rumar lubi —: Guifsnu sabston se najmenuje, * De je dones narbel vroz dan itd.
- Od suetga Laurenzha, Mart:, vifsha kranska masa: Kerfsanska serzha, stuite, nu prou saupeite, * Nez hudga . . .
- Od S: Jerneja, Apost:, koker od nega pifsejo Simeon Metaphrastes Abias. Ep: et Inocent. papa, na vifso S: Nodburge ta nova —: O Lub Sueti Jerni, moi suesti patron, * dai gnado ti meni, De poveidou bom itd.
- Od s: Jerneja Apost: vifsho s: Nodburge ta stara —: O Zlovik, zhele dosti leit, * kar job nam ofsnanuje, * de . . .

- Od S: Jerneja, Apost.: de on bo kup narejou sa nebesha; visha s: Magdalene —: Jefsus nas vïse vkupei * fem klizhe, nam tukei * zhe dati, predati suetu nebu, * nez sami ne strimo, * tu enga jshimo tid.
- Od S; Roka, vïsha od ouzhizhe. —. Lefsem, lefsem, Rumarij. * ktei donasni Andohti, * Tukei se suet Rok...
- Od S: Roka, vïsha od Auzhize. —. Svetnika Donafsniga, * Roka jmenvaniga, * spravem serzham ponïfsnu...
- Od suetiga Roka, vïsha: o ti serze na sueïstu. — Dones se mi obernimo, * suetga Roca pozhastimo, * kir nas je...
- Od S: Roka, vïsha: leta glas fe skusi fshlishi, * o greïsnik, spokori se —; Karkul fe snaide suetnika, * vsaktir ima...
- Od suetiga Roka: O Bena strafenga nei toku huda, * koker sa greih buh straffa nas, * tanarstrasneishi...
- Od suetiga Miheïlla, vïsha salve Regina. —: Sem klizhem kristiane, * premïfïsite prou, * koku bo na sadne, * nas...
- Od suetga Mihaela, (vïsha): dones se vse sazhudi, * sehmla —: O Kmetizh, fe bofs vefseliu, * zhastiu suetga Mihaela itd.
- Od suetiga Mihaela Arhangela, popisuje christoffelhamer, pars. i. tuba Rusticat, fest: fol 297 et 299., visha s: Nodburge ta stara. —: O Shrezhna deshela, kir zherku jima, * od suetga Miheïla nu Arhangella itd.
- Od suetga Mihela, vïsha od obeïfhenga sijna, —: O Peldi moj lubi Christian, * dones sa suetem Miheïlom itd.
- Od suetga Mihaela Arhangella, vïsha: vefselu pousdignem jest dones moi glas. —: Oh ti Ferst Angeïski, * suet Mihel, varih nash, * pïmozhnig kerfsanski, * na nalh sadni zhas, * sdei mo itd.
- Od suetga Mihela, vïsha s: Joanesa ta stara. —: Sveti Mihel o ti lubi, * Nalh patron donafsnï dan itd.
- Od suetiga Mihelia, vïsha Rumar lubi, bounig tudi. — Odpri gor vïfshesha toje, * sdei ô greïfïni itd.
- Od suetiga Miheïlla, vïsha s: Anne. —: O velig na sveïti nu fveïsti, * suet Mihel, nash varih itd.
- Od suetiga Simona nu Judesha, vïsha od Angela varha. —: Dokler Eni prou ne vejo, * de ta dua Appostelina. * Suet Simon, Judas tadeo, * desta prava Bratca bla. (Na te besede sem zapisal pravi napev te stare pesmi. Peli so mi ga Mežnarjeva mati iz Pijave Gorice pri Igu.)
- Od S: S: Simona nu Judesha, Apostelina, vïsha od suete Anne. —: Ah! Rezhem terpeïti, * terpeïti nam...
- Od S: leinarta, vïsha od ouzhize. —: Premïsluïmo, donasni dan, * kai da sen vg(uk) suet leinart nam itd.
- Od suetiga Mertina, skoffa, vïsha od miraculna s: krisha na kriïfïni gori. —: Sazhnimo spremïfluvatï, * kok bi mogli zhast dajat(i) * svetmu Mertinu tukaje, * kir on nash sueïstï varuch je itd.
- Od S: Mertina, skoffa, koker od nega popisuaieio s. odo aba S. Petr: domianus jem s: sev: sulpit in vita c. io s: greg: turon l. de gior. confë: c: 7., vïsha od obeïfhenga sina —: O Svet Merten, sdei shelim * tebe pozhastit lepu, * sletim greïfïsnike budim, * de bi shivel tud toku, * kir on je biu she Mlat itd.
- Od suetga Mertina, skoffa, vïsha: Maria, leip zhir tih Divizh. —: Oh? sazhnimo premiïuvat, * bomo...
- Od suetiga Mertina, skoffa, vïsha od pepeunize. —: Shalostne zhaitenge gredo, * sene fare nu v drugo itd.
- Od suetga Mertina, skoffa, vïsha: veselu pousdignem jest Dones moi glafs. — Oh! profsem jest tebe, — suet Merten, patron, * poduzhi ti Mene, — kok tebe jest bom * letukei zhastiu sdei, dones jnu vsellej — do vekumej.

- Od S: Anorea, Apostelna, vifsa: kai deilas, o zlovik na sueiti. —: Gdur zhe rat, ali selli svelizian biti, * sa...
- Od svetga Andrea Apostelna, vifsa s: Anne. —: O Zlovek. sdiuhjes, kse Mujes * sdei na letem sueiti itd.
- Od s: Andreja Ap.: vifsa obeishenga shina. —: O Vi kmetuski ludie, * nad tem se shiher vefselle, * vash...
- Od S: Mathia Apost.: vifsha koker od dobre veisti v dominikal, al pa od miraculna skrifsne gore. —: Pridte vfi lefsem k meni, * toku ie fam Jesus diau, * sdeilam fmujo oblosheni, * jest vam bom itd.
- Od S: Mathia Ap.: trostliva v nadlugah; vifsa: o nebu se odpri, * nu name se ozri * duiza M:—: Pofslusaite, kershenki, * vi vbogi greitsniki, * kai vam fam Jesus pravi, * on vas klizhe Milostvu itd.
- Od S: Mathia Ap.: vifsa S: petra Regulata. —: Dones fam Jesus zhast daje, * nebeskimu ozhetu itd.
- Od S: Matia Ap.: vifsa: kai deilas, o zlovig, na sueiti. — Dones fe jmamo vzhiti, * kam se zmo Reive obrniti itd.
- Od S: Tomasha Apost.: vifsa: dusha kershanska, sbudi se. —: Pogleite vi christiani sdei, * kir shelite vsi v sveti Reij itd. (Pravi stari napev te pesmi sem zapisal v Kitini na Gorenjskem.)
- Od s: Tomasha Ap.: spet na to vifso. —: O Moj Christian, sturi pa sdej, * vsak dan v jesusa prou poglej itd.
- Od s: Miklausha, skoffa, s negoviga seuleina, vifsa: kai deilas, o zhlovig, na sueiti. —: Poi flusei dobru, o Christian, * ta lejpi navk donashni dan, * kai kashe nam sueti M-klaus, * satu mu itd.
- Od svetga Miklausa, skoffa, vifsa od ouzhize. —: Leto nam ie buh noter dau, * htebi priti, o suet Miklau itd.
- Od S: Meklausha, skoffa, vifsa s: petra Regulata. —: O Pridte k suetmu Meklaushi, * vas klizhe donashni dan itd.
- Od S: Meklausa, skoffa, vifsa koker kranska Masha. —: O Svetnik ti zhastiti, * prelubi sueti Meklaus, * kdu...
- Od svetga Franciska Xaveria, vifsa: o greisnig, premifli, kir skusi sdiuhjes —: En kral tamkei v vindij vse ludi sprashuje, * deb sueido, kai sen Mofs ie ta. * kir ves foik prebrazha, — nu ga tud kershuje.
- Od S: Franciska Xav; vifsa: o ti preslatki Jesus. —: Dones vam jest pokashou bom, * kai ie tu sen velik patron, * o suet francisk Xaverij, * dai meni, de te pozsastiu bom! —
- Od Hualenosti pr suetmu Francisku Xaverij: vifsha od dobriga sueta. —: O Moi zlovek, profsem tebe, * zhait je teb...
- Od Hualenosti pruti bogu nu S: Francisku Xaveriju v jesen: na vifso od s: Josta ta stara. —: O zlovek, zdei iest bodem diau, * sturi smano le to, * sa vse, kar ie leitas Buh dau, * sahuai se bogu! * Roke skleni tu, * nu...
- Od S: Joanesa Apost: nu vengelist, vifsa gori vsignem & —: Koku bodem zhastiu, hualu * tebe, o sueti sentians itd.
- Od S: Joannesa Evangelista en Exempel, katirga pifse Evsebius lib: 3: Hist: Eclef: c. 35: na vifsho en star menvet —: Seuleine, terpleine suetga sentiansha * veiste prej, nei terbei, — vam pravit sdej, * shelim sam, h troshtu vam itd.
- Od S: stefhana M.: vifsa: shiher se vse sazhudi, * semla nu tud ne bu & —: O Svet Stefan, ti nash patron, * sa gnado te jest proshu bom, * ti si ta prvi Maternig biu itd. (Pravi napev te pesmi sem zapisal v Beričevem pri Ljubljani).
- Od S: stefhana levitanu negovih kosti, od teiga popishuje Boron: Toma 5 An: 415 num. 6, vifsa: o kuam kvesellu povem, verni ludie & —! Dones zhem slasti, * vam lubi christiani, * poveidat h zast, * tud suetmu stefhani itd.
- Od S: steffana, prenescina negouga telfesa, vifsa: so srezne vse fare * blis copanske gore. —: Suet Stefan, zem sazheti * sdei jest h tebi hzasti, * nu tud kvesellu peiti, * letem kmetizham slafsti, * kir tebe tu itd.

- Od S: Antona Appata, vifso s: petra Regulata —: O Moi buh! ti lubi stuarnik, * gdu te bo sadost zhastiu itd.
- Od S: Antona oppata, vifsa kranske mashe. —: Ta ie Moder fadosti, * kateri stri toku, * de gleda po zhednosti itd.
- Od S: Paula preoberneina, visha: premifluimo nu salujmo. —: Zlovek ima, — Boshia stima, * vbugat zhe, ze . . .
- Od S: Gregoria papesha, vifsha: o Hribiz, leipi hribiz & —: Ktir stri nufe poflifa, * de tudi uzhi prou. * teiga Jesus . . .
- Od suetga Joshefha, vifsa genezhanska. —: O Zlovek, se zhudu bodes, * zhe neisi slishou do sdei, * kai je lubi . . .
- Od S: Joshefa, shenina M. dvice. —: Shiher fe vfe sazhudi, * semla nu tud nebu, * de nigdar oben Drugi * nei itd.
- Od S: Blasha, skoffa M.; vifsa kranske Mashe & —: Zhe nafh reiva obifshe * leteh Boleifni, teshau, * patrona nei . . .
- Od S: Valentina M.; vifsha: Maria, lepzir teh nebes. —: Gdur ima v buga upajne, * ta bo dobiu svelizhaine itd.
- Od suetiga Contiana M: nu negovih tovarishu M.; vifsha s: Nodburge ta stara. — O Zhlovek, letu ti preglei, * ja tu . . .
- Od S: Benedicta, oppata, (vifsa) koker kranska masha. —: Oh! upaine imeiti * greisniku ie sabston, * kir zhe tudi . . .
- Od S: Benedicta, oppata, vifsa s: Magdalene. —: O Svetust vellika, * suetga Benedigta, * zhastiti, hualiti jest ga ne snam.
- Od S: Sebastiana M.; visha Nemlska. —: Dones poveidou bom, * vsem bratom k slusbi, * kai je sen velk patron itd.
- Od S: Sebastiana M.; vifsha s: Nodburge ta stara. — Gdu bo dones Exempel vseu, * taktir ne more bit veseu itd.
- Od s: Ahzha Mart.; na visho: Nezhoi drusem na pojem. — Moi Romar, sdei pregledei ti, * nu prou premisli tu itd.
- Od suetga Mateufsa, visa s: petra Reg: —: Shlishal Ismo, kie christus reku: * Mateus, hod fa mano sdei! itd.
- Od S: Franciska Xav.; visha: o ti serce nasueistu. —: Kai sdihujes, Moi christian, * inu amrash zhes soi stan itd.
- Od S: Mertina, na visha koker peifsem od dobriga suita, alli koker od lifsabone. —: O S'vet Merten, nafs sveist varih, * nash dobrullivi pomozhnik, * en Patron Mladich nu starich, * per Bugi velik Svetnik itd.
- K S: Antonu de padivi profshna sa dobro Leito, na vifsho koker peifsem: o Bratzl nu sestrize * svetiga skapulirja: Shlishat je blu od Buga, * the v starim testamenti, * koku sa greih Buh shuga, * tudi vnovem testamenti itd.
- Od te Xaverianske Andocht devet dni: — To Andocht devet dni, * derfhite Christiani, * sieto se fadobe itd.
- Od suetiga Francisska XaveRia: O Rumar, kier v reivah sdishesh, * pravesh, de ti poun teshau, * po tem . . .
- Od S: Franciska Xaveria: Svet Xaverius, luz teh Aijdu, * ti patron vseh kershengkou, * S'rezni trosht tojeh . . .
- Od suetiga Franciska Xaveria, Aria koker pepeunizhna. —: Eden kral tamkei svindie, * okui ludi sprashuje itd.
- Od S: Vinzenza M.; (na) ta staro vifsho S: Janesa. —: Vidnimo gor nashe ozhesha, * pogleimo, kam poraifhamo itd.
- Od suetga paula, perviga puhhaunika, vifsha kranske Mashe. — Samo ta Rauna zeista * gor prut nebesam ie itd.

- Od Suetga Tomasha Aquina, spet na to višo: ó buh gosput nu ozha. —: O Svetnik ti zhastiti, * sueti Tomash Aquin' itd.
- Od S: Ruperta, shkoffa M.; vifsha kranske Mashe. — Gospod buh je oblubu * skus Enga preroka * De ...

Opomba: Ta (zadnja) pesem ni cela, kar je znak, da se je nekaj listov te pesmarice zgubilo. Naj bo s tem končan spis te najobširnejše J. Ambrožičeve pesmarice.

Pregled savremene talijanske glasbene literature.

O. B. Sokol, franjevac.

(Dalje.)

XXII. Izdanja A. e G. Carisch — Milano (Via Lazzaretto Nr. 3) — M. Tarenghi: Pages intimes pour piano (I. Série Fr. 3—II. Série Fr. 3).

Prelistajući te najnovije skladbe za glasovir M. Tarenghi, čovjeka obuzme neko ugodno čustvo: opaža u njima život, istina intimni život ali takov, kakov najviše prija srcu, jer baš od srca govori srcu. Uzmimo idilu »Reponses d'Amour«, koja časom bukti razdraganošću časom idiličnom čustvenošću najčišćem izrazu žarke ljubavi ili slikovitu »Arabesque«, da se svako o tome lako uvjeri. Ova je glazba graciozna, zanosna i, što valja napose istaknuti, karakteristična.

Tarenghi je talentiran tankočutan glazbenik, koji uz bujnu melodiju modernom harmonijom poduprtu budi u slušaocu uzvišeno čustvo, a kandidate upućuje dotično podržava na pravome putu. Takva su uopće sva njegova djela, većinom za mladež, o kojima je već bilo govora u »Pregledu«! Upozoravam na njegove »Causeries Musicales 6 petits morceaux pour piano« (Izdanje Carisch) ili »Album per la gioventu« — dvadeset veoma lijepih komada za glasovir u izdanju Romaldo Fantuzzi — Milano (Via Gozzadini 29) kao što i mnoge druge njegove skladbe kod raznih izdavača napose Carisch i Fantuzzi. Ove pak najnovije skladbe zahtijevaju istančano glazbeno čustvo i dalekosežnu tehniku.

XXIII. Izdanja V. Carrara — Bergamo (Italia). Već su u »C. Gl.« najavljena praktična izdanja ovog mladog ali već glasovitog crkveno-glazbenog nakladnog poduzeća. Porodilo se je usred rata (1915) pa se je ipak odvalo svim ratnim nepogodama i nekako dosta živo dočekalo primirje. Od tada pak bukti takvim životom, da mu mogu zavideti drugi veliki i stari glazbeni zavodi. To se je postiglo najviše praktičnim izdanjima za orgulje dotično harmonij te za zbornu pjevanje. Za prvo služi mjesečnik »Organista italiano«, a za drugo »Schola cantorum«. Da časopisi uzmognu redovito izlaziti i što cjeniji poduzeće ima vlastitu tiskaru sa svim ostalim potrebitim. Uspjehu poduzeća puno je doprinijelo, što je isto okupilo oko sebe najbolje talijanske crkveno-glazbene skladatelje, kao što su Botazzo, Ravanello, Bottiglero, Canestrari, Vittadini, Surbone, Visonà, Baronchelli, Bentivoglio, Caligari, A. Bossi, C. Grassi, Mauri, Dentella, P. Marabini, Remondi, Mozzi i tolike druge. »Organista italiano« ima tri različita izdanja ABC, dotično skladbe za orgulje, harmonizacija psalama i koralnih melodija te izdanje za zabavu i koncert za orgulje, harmonij i glasovir. Redovito izlazi samo izdanje A, a kad se normaliziraju prilike, onda će i druga. Sva tiskana djela pregledava posebna komisija sa Mr. L. Baronchelli na čelu.

»Schola cantorum« također ima tri različita izdanja: A za himne, pohvale i lagane motete; B višeglasno crkveno pjevanje, a C zabavno pjevanje za sirotišta, zavode, škole, akademije, koncerte. I od ovog za sad izlazi samo izdanje. A te ima izpitnu komisiju za skladbe pod predsjedništvom prof. P. Dentella.

U najnovijim brojevima uredništvo obećaje izdavanja svoju triju izdanja obiju časopisa. Cijena izdanja A za »Organista italiano« i za »Schola cantorum« je po 20 L. Izdanja B i C, pošto su slobodna i neobavezna to im je svaki put cijena označena, razumije se sa velikim popustom za prebrojнике izdanja A. Tko želi stoga imati lijepe, lagane i prigodne glazbe za svoje potrebe (n. pr. jedno i dvoglasnih misa, Requiem itd.) neka se pribroji na oba časopisa, pa će u malo godina imati potpun i velik glazbeni arhiv u svojoj crkvi, gdje će bez truda i glavoboli naći svoj potrebiti repertoar. (Nastavit će se.)

Koncertna poročila.

I. Koncerti v Ljubljani. — 19. febr. je koncertiral naš rojak pianist Ciril Ličar. Izvajal je Schumanna (Kreisleriana), Glazunova variacije na rusko temo, štiri krajše Milojevičeve skladbe in dve Smetanovi. Tehnika je pri Ličarju čim dalje izbornejša, interpretacija predvanih skladb dobra, solidna. Izmed skladb, ki smo jih slišali, je bil Milojevič najšibkejši, ljubek pa tudi buren in kot mojster klavirskega stavka vzoren je bil Schumann, resen in globok Glazunov, Smetana kot vsikdar simpatičen, pristen češki pevec. — 2. marca sta priredila koncert operna pevca g. Marcel Sowilski (Ljubljana) in ga. Hilda Kramer (Zagreb). Ga. Kramer je pela več opernih arij, ki pa v njih ni dokaj zadovoljila. Več sreče in uspeha je imel g. Sowilski, ki je bil v predavanju slovenskih (Adamič, Lajovic, Michl) in tujih (Schubert, Schumann, Strauss) samospevov izredno dober in je užival. Kot sklepno točko sta oba pevca podala dvospev Radamesa in Amneris iz Verdijeve »Aide«. — 5. marca je nastopila v samostojnem koncertu gđ. Marija Švajgarjeva, pianistka in prof. tukajšnjega konservatorija. Igrala je Cesar Franka (Preludij, koral in fuga) Novakovega »Manfreda«, Chopinovo sonato v H-molu in dva Smetanova češka plesa. Švajgarjevo smemo mirno prišteti v vrsto naših odličnih pianistov kot so: Trost, Ličar, Ravnik, ga. Golia in g. Noč. Igra Švajgarjeve je čista, jasna, tehnično neoporečna, kaže dokaj čuta in duše. Z veseljem in užitkom smo jo poslušali. Zal, da je za klavirske koncerte pri nas tako malo zanimanja. — 12. marca se je vršil tretji letošnji dr. Čerinov sinfonični koncert. Kot vselej je dr. Čerin tudi topot nudil izbrane skladbe: prinesel prav ljubko, deloma v italijanskem, deloma v slovenskem duhu, zloženo in izvrstno instrumentirano Parmovo predigro k operi »Stara pesem«, znamenito Beethovnovu V. sinfonijo, Lisztov koncert v Es-duru s sodelovanjem našega najboljšega pianista-mojstra Antona Trosta in prekrasno, v sklepu velesijajno Goldmarkovo uverturo. Orkester je bil izredno dober, morda še ne kmalu kdaj tako. Priznali smo že večkrat velik pomen, ki ga imajo dr. Čerinovi sinfonični koncerti za našo glasbeno kulturo in ga zopet povdarjamo. Razveseljiv je bil pri koncertu 12. marca tudi številen obisk od strani občinstva. Koncert je potemtakem uspel vsestransko: — 10. marca se je vršil mladinski koncert združen s predavanjem. Muzika dravske div. oblasti je izvajala Beethovnovu V. sinfonijo, prof. dr. Pavel Kozina pa je predaval o Beethovnu in podal analizo njegove V. sinfonije. — 15. marca sta pianista-umetnika Anton Trost in Klara Trost dala samostojen klavirski koncert. Anton Trost je igral Chopinovo sonato v B-molu, Škerjančeve 4 kratke klavirske skladbe in Musorgskega »Razstavo slik«. Najbolj smo uživali Chopina: vsak globoke poezije poln stavek je čudovito jasno in izrazito zgrajen; to je glasba, ki bo še in še živela in oživiljala. Musorgski je izrazilo ruski, pri naša izborne kontraste, vmes pa v kratkih potezih risano, večkrat ponavljajočo se »Promenado«; stavki oz. slike v hitrih tempih so bile posebno lepe, zlasti »Balet

piščancev v jajčjih lupinah«. Škerjanc topot žal ni kaj prida zadovoljil: skladbe se v večini nikamor ne razvlejejo; samo prelivanje iz ene mračne barve v drugo nikakor še ni zdrava, življenja zmožna glasba. Preveč v to smer se izgubljeni bi mu ne priporočali. Trost je podal vse našete skladbe ob največjem zunanem miru, zato pa s tem večjim notranjim čutom in tehnično kot sklesano. Njegova soproga je igrala Schumannov znani Karneval, celo vrsto zanimivih slik, ki zahtevajo velike spretnosti. Hvaležni smo ji zlasti za Lisztovo redko izvajano odlično in učinkujočo, slavnostno-pogrebne resnobe polno skladbo »Funérailles«. Ta klavirski koncert je privabil vendarle, hvala Bogu, izdatno več poslušalcev kot prejšnji klavirski koncerti.

II. Koncerti drugod. — Ljubljanska Glasbena Matica nadaljuje svoje pokrajinske koncerte. Vršili so se zadnji čas: 4. febr. v Ptuj, 18. febr. v Ribnici, 4. marca v Kranju. — 3. marca je pevski zbor »Zveze jugoslov. železničarjev« iz Ljubljane koncertiral v Slov. Bistrici. — Marij Kogoj je priredil v Gorici koncert skupaj z italijanskim glasbenikom E. Desderijem. —

S. P.

Dopisi.

Radeče pri Zidanem mostu. Dne 10. decembra smo poslušali v Radečah pri Zidanem mostu v sokolski dvorani znani Zika-kvartet. Na programu so imeli tri točke: 1. W. A. Mozart: Godalni kvartet v B, takozvani lovski kvartet: Allegro vivace — menuetto — adagio — finale. 2. A. Borodin: a) Nocturno; b) Scherzo; 3. Abt. Dvořak: Godalni kvartet v F (amerikanski): Allegro moderato — lento — scherzo — finale. Kritizirati take umetnike se mi pa kot navadnemu smrtniku zdi pregrešno. Ker je bila uvorana polna, in ker si pri ppp in še nekoliko p izzvenceh mestih še dihati nismo upali, je jasno, da tudi v Radečah ljubimo glasbo z dušo in srcem. Še nekoliko preveč sitni smo bili. Ko je bilo že konec sporeda, smo jih s ploskanjem in celo ropotanjem še dva do trikrat priklicali na oder, ker se glasbe, ki so jo proizvajali tako mojstersko, kar nismo mogli naučiti. No, pa nam niso zamerili (kdo bi nam tudi, saj smo tako redko deležni uživanja takih umetnin), temveč so se, kakor sem čul, še prav zadovoljne čutili pri nas in obljubili, da nas še obiščejo.

L.

Radeče pri Zidanem mostu. Če je človek dosti siten, pa le gre. Svoj čas (C. Gl. 1921, št. 1, 2) sem izrazil željo, da bi pri litanijah ob sobotah zvečer peli šoloobvezni dečki in deklice. In posrečilo se je. 25. febr. 1922 smo pričeli in smo razen enkrat, če se ne motim, pred vsakim praznikom in nedeljo peli iz Premrlove pesmarice. Od začetka smo peli enoglasno, sedaj pa večinoma dvoglasno. Bilo jih je kakih 12; pozneje je pa človeška slabost provzročila »ministrsko krizo« (kar se žalibog pri petju tako rado pripeti — nesrečen napuh, kako si zloben —), tako da so neko soboto pele samo 3. Ker pa čas vse rane zaceli, se jih je pa spet zbralo kakih 15. Ker imam litanije sam, si morajo intonirati sami. Od začetka so nesli na kor brač, pozneje sem dal nekoliko izvežbanim že piščalko, sedaj pa, ko smo zopet postavili stare častiljive orgle, si pa intonirajo na njih. Sicer jih zelo tare naduha, pa za silo bodo že služile. Pojemo večinoma blagoslovne in sicer od začetka in neposredno pred blagoslovom, po blagoslovu pa kako Marijino ali katero iz cerkvenega leta. Tako smo peli dosedaj št.: 3, (ker smo enkrat peli tudi pri sv. maši na podružnici), 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 A, 26, 27, 28, (božične bomo sedaj), 34, 35, 38, 41, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 52, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 73, 74.

Le škoda, da nekateri smatrajo naš trud, ki ni majhen, za veliko malenkost. Škoda tudi, da pojejo večinoma samo deklice, ko vendar izvežbanih moških glasov tako primanjkuje. Žalostno, da nas nekateri gledajo postrani in bi nas celo radi ovirali, toda ljubezen do glasbe je premočna, da bi se jih strašili. Pa še nekaj nam nikakor ne služi v pohvalo, da namreč sokoli in druge stranke kažejo več razumevanja in smisla kot mi sami. Kako je svet ves »puklast«. Par bolj izvežbanih in večjih je pristo-

pilo sedaj k cerkvenemu mešanemu zboru, o katerem vam tudi o priliki nekoliko napišem, ker se je precej pomnožil in preuredil. Naj bi res prepevali vsi Bogu v čast, v spodbudo vernih in slavo sv. Cecilije!

Levko.

Idrija. Za božične praznike smo dobili za mestno župno cerkev in podružnice nove zvonove (12), Veliki za župno cerkev tehta 40 starih stotov, mogočen C, malo nizek, drugi es, tretji ges, četrti b. To je čuden akord; a se krasno sliši, nekako gosposko (nobel). Ko bi morali vse plačati, bi stali vsi zvonovi v livarni 80.000 Lir (K po 13 L). Dobili smo jih zastonj; plačali bomo samo prevozne in obešalne stroške. Zdaj pridejo na vrsto druge cerkve naše dekanije.

Arko.

Oglasnik za cerkveno in svetno glasbo.

Koralne knjige za veliki teden. Izšla je dolgo zaželjena in pogrešana knjiga koralnih spevov za veliki teden »Officium majoris hebdomadae«. S to knjigo je dovršena celotna izdaja tradicionalnih koralnih knjig, započeta v smislu Motu propria Pija X. Pustetova I. izdaja »Hebdomadae«, natisnjena po vatikanski-tipični, je na prodaj v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Stane 120 Din. — **Koralne speve za oficije velikega tedna**, nekak izvleček hebdomadae nekdanje solesmske izdaje, je priredil in izdal g. Vinko Lovšin. Dobiva se v prodajalni tisk, društva v Ljubljani. Cena 10 Din. po pošti poldrugi dinar več.

40 Marijinih pesmi, nabranili iz prilog »Cerkvenega glasbenika« za mešani zbor, deloma z orglami, uredil Stanko Premrl. V Ljubljani 1922. Odobril kn. šk. ordinariat v Ljubljani 2. jul. 1921. št. 2514. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena partituri 40 Din., glasovom â 5 Din. Srečno uro je imel urejevatelj te izvrstne, na vso moč porabne zbirke, ko se mu je rodila misel, naj iz »C. Gl.« zbere, kar so naši skladatelji Mariji na čast lepega napisali. Večina teh v celoti dobrih, lepih, deloma krasnih skladb je bila pred zbirko na smrt obsojena, zakaj malokdo se rad toliko žrtvuje, prvič da bi pesmi v »Glasbenikovih« prilogah dodobra proučil, saj dobro ve, da še nerajši prepisuje veliko število glasov za svoj zbor. Zdaj je treba zbirko samo vzeti in se pesmi kar zapovrstjo lotiti, saj so skoro vse take, da jih vsak naš, količkej izvežbani zbor z lahkoto zmore. Prava zakladnica je, in zlasti bližajoče se nežne verske poezije polne majeve slovesnosti se bodo po teh pesmih v novo lepoto odele. — Skladateljev se vrsti triindvajset v plemeniti tekmi, da vsak poda to, kar najboljšega zamore. Imajo jih pa: K. Adamič 1, Bajuk 1, Fabiani 2, Fajgelj 1, Gerden 1, Hafner 1, Hladnik 1, Jereb 1, Kimovec 4, Klemenčič 2, Kramar (harm.) 1, Mihelčič 1, Mlinar-Cigale 2, Neffat 1, Ocvirk 1, Pahor 1, Pavčič 3, Pogačnik 1, Premrl 10, Stres 1, Volarič 1, Vodopivec 1, P. Zahlfleisch 1. Med najlepše skladbe moramo šteti Premrlovo, srčne toplote polno št. 19, Klemenčičevo skrivnostno št. 33, Mlinar-Cigaletovo veličastno se razvijajočo št. 29, mehke Pavčičeve, ljubko preprosto Jerebovo št. 2, tudi konec Hladnikove št. 17 bo lepo učinkoval in še to in ono. — Zopet se bo razgibalo veselo delo po naših zborih.

Kimovec.

15 velikonočnih pesmi. Riharjevi, Vavknovi, Cvekovi, Gerbičevi in drugi navepi. Zbrala in za mešani zbor priredila Jos. Sicherl in St. Premrl. IV. pomnoženi natis. Natis dovolil kn. šk. ordinariat ljubljanski 13. jan. 1923, št. 162. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1923. — Izvzemši Pogačnikovo in Premrlovi dve, katerih druga je pač najsilovitejša v vsej zbirki in — zlasti v sredini — najmogočnejša naša velikonočna sploh, so vse druge starejših skladateljev. Na novo so poleg teh sprejete štiri mehke, ljubeznive Gerbičeve, ki jih je bilo zelo škoda, da se doslej niso pele, in ena Fr. S. Adamičeva, prijazna, pa ne brez ognja. Urejene so v celoti prav dobro, če kritiku morda ni prav do zadnje note vse po želji, pevci in poslušavci si prav gotovo ne bodo nič drugače želeli, saj je vse tudi tako prav.

Kimovec.

Emil Adamič: Pet ženskih dvospevov (zborov) s spremljevanjem klavirja. V Ljubljani 1922. Založilo in izdalo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Cena 16 Din. —

Emil Adamič neprestano sklada in neprestano napreduje. Pričujoča zbirka dvospevov (zborov) je izredno krasna. Vsaka skladba je vsebinsko in oblikovno krepka, jedernata. Glasove vodi Adamič najraje samostojno, pogostokrat kanonično. Izraz v melodijah je vedno primeren besedilu, povečuje in pogloblja ga še skrbno prirejeni, ponekod, zlasti v 3., 4. in 5. št. pač nekoliko težki klavirski stavek. V harmonskem oziru kot takim treba povdariti po eni strani strogo, skoro na staroklasike spominjajočo umerjenost, po drugi strani toplo, sočno barvenost, ki jo skladatelj dosega s spretnimi modernimi modulacijami. Dvospeve je večinoma že z uspehom izvajalo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« na svojih koncertih, samo zadnji dvospev »Zgodaj vstala mlada je devojka« še ni bil do sedaj v javnosti izvajan. Skladbe priporočamo.

Premrl.

Vinko Vodopivec: Kupleti. V Gorici 1923. Izdala in založila »Prosvetna Zveza«. Cena 1.50 L. — To so trije kupleti ali kakor bi bolje rekli: vložki, namenjeni našim podeželnim društvom: 1. »Svarjenje« (besedilo Simon Gregorčičevo), šaljiva pesem za triglasni zbor, 2. »Zlati čas« za en glas s klavirjem, 3. »Vino inoj voda« za dvoglasni zbor, oz. dva glasova in klavir. Poleg teh je izšel v istem založništvu Vodopivčev kuplet »Gospodične in dekleta« za ženski zbor. (Cena 0.70 L). Skladbe so lahke, enostavne, zložene po večini v preprostoljudskem slogu in bodo gotovo dobro služile svojemu namenu. V kupletu »Zlati čas« se Vodopivec polzkuša v bolj modernem nekako apartnem slogu, ki pa v njem še ni čisto doma: motijo nekatere neokretnosti in praznote. Zlasti pred sklepom prvega dela naj se na vsak način tudi v klavirju oglasi krepko podčrtana dominantna! V kupletu »Gospodične in dekleta« naj se v predzadnjem taktu uvoda izboljša klavirski stavek v basu sledeče:

Premrl.

Anton Dobronić: Muzički eseji. Občenita kulturna razmatranja. Hrvatski štamparski zavod D. D. Zagreb 1922. Znani hrvatski skladatelj nudi v pričujoči knjižici 15 zanimivo-poučnih glasbenih sestavkov. Govori o stvarjalnem duhu v glasbi, o polifonskih oblikah v cerkveni oz. nabožni glasbi, o absolutni in programni glasbi, o glasbi nasproti slikarstvu in kiparstvu, o izvajanju glasbe, o Mozartovi operi »Čarobna piščal«, o Rossinijevem »Seviljskem brivcu«, o Wagnerju in wagnerizmu, o Borisu Godunovem Musorskega, o Charpentierovi »Luizi«, o »Daliboru«, o Straussovem »Kavalirju z rožo«, o novejši nemški glasbi, o problemu sinfonijske drame in specialno o svojem »Dubrovačkem Diptihonu«. Knjižica je vredna branja in študiranja.

Premrl.

Srečko Kumar: »Prvi plamenl.« Sedem pesmi za mešane in moške zборе. Uredil... Izdala in založila »Učiteljska zveza učiteljskih društev Julijske Krajine«. Trst 1923. Vsebina: Fran Grbec: Otroci molijo, Stanko Premrl: Zakaj?, Emil Komel: Vstajenje, Vinko Vodopivec: Pričakovanje, Janko Ravnik: Kam si šla mladost ti moja?, Vasilij Mirk: Zeleni Jurij, Emil Adamič: Narodna. — Kar človeka ob tej izdaji kar najprijetneje iznenadi, je njena krasna zunanja oprema. Ta oprema je prepričevalno zgovoren in obenem ginljiv izraz one velike ljubezni, s katero goji slovensko glasbo naš narod v neodrešeni Sloveniji in zlasti pa tega naroda izraziti glasbeni reprezentant: pevski zbor »Učiteljske zveze«. Ta slavnostna, naravnost razkošna obleka, v katero je pevski zbor »Učiteljske zveze« odel slovensko pesem, kaže, s kako prisrčnim spoštovanjem služi slovenski pesmi ta pevski zbor. To duševno ozračje, polno srčne topline, v katerem v našo veliko tolažbo živi naš narod onkraj meja, je za nas neomajna garancija njegove in naše zedinjene bodočnosti. V takem ozračju, ne dvomim, bo presenetljivo in bogato vzrasla naša glasba jednako roži v solnčnem vrtu. Zato človeka preveva iskreno veselje ob vsaki pesmi te zbirke. Najsi je katere pesmi korak še nesiguren, ni se bati, da ne bi dorasla do krepke samozavesti; če je zopet druga, ki kaže, da jo je vstvarilo že zrelo srce, še dolga je pot pred teboj, o srce! Vsakemu Slovencu, ki ljubi svoj narod, želim, da mu krasi in greje dom ta krasna zbirka.

Anton Lajovic.

Razne vesti.

* **Osebne vesti.** Skladatelj Viktor Parma obhaja letos 65 letnico rojstva in 40 letnico umetniškega delovanja. V mariborskem gledišču so priredili tem povodom Parmovo prvo opero »Urh, grof celjski« l. 1894. — Skladatelj Anton Jakl, uradnik licealne knjižnice v Ljubljani, znan po raznih klavirskih in za razne godbe prirejanih skladb, je obhajal 3. marca s svojo gospo soprogo srebrno poroko. — Gosp. Miha Mušič, izdelovatelj godalnih instrumentov v Ljubljani, je poklonil našemu kralju Aleksandru o priliki njegove poroke krasne gosli lastnega izdelka. Kralj se mu je za poklonitev zahvalil in mu poslal kot darilo lastno sliko in sliko kraljice. Vsem imenovanim glasbenikom iskreno čestitamo.

* Anton Lajovic je zložil novo veliko glasbeno delo: Psalm 41. in 42. za veliki orkester, tenorski samospev in mešani zbor. Skladbo bo izvajala Glasbena Matica v Ljubljani v bližnjem koncertu po Veliki noči. Koncert bo vodil g. Niko Štritof.

* Umrli je 2. marca v Ribnici g. Karol Klinar, starosta duhovnikov ljubljanske škofije, zlatomašnik, vpokojeni ekspozit, zaslužni slovenski glasbenik. Rojen je bil l. 1836 v Trziču, v mašnika posvečen l. 1863. Letos bi obhajal biserni jubilej mašništva, da ga ni za nekaj mesecev prehitela smrt. Služboval je kot kaplan na Jesenicah in v Košani, kot kurat šest let v Šturiji na Vipavskem. Vsled bolezni je šel zgodaj v pokoj in opravljal pri Novi Štiti skoro 40 let službo duhovnega oskrbnika. Kot bogoslovec v semenišču je bil duša izvrstnega pevskega kvarteta. Kot mladega, za glasbo nadarjenega duhovnika so ga nameravali poslati na konservatorij, da prevzame pozneje vodstvo glasbe v ljubljanski stolnici, pa je božja Previdnost drugače ukrenila. Klinar je zložil več cerkvenih in svetnih skladb. Najbolj je znana njegova iskrena pesem »Le enkrat bi videl...«. V prihodnji številki objavimo o njem daljši življenjepis. N. p. v m.!

* 22. febr. je minilo 20 let, odkar je umrl znani nemški skladatelj Hugo Wolf, rojen v Slovenjgradcu.

* Kvartet »Zika« se namerava podati letos na turnejo v Ameriko. Za slovo so gg. Zikovci sredi decembra 1922 igrali v Ljubljani v izbrani glasbeni družbi na stanovanju g. skladatelja Lajovica ter izvajali več najmodernejših kvartetov skladateljev: Novaka, Hindemitha in Debussyja. Kvartet se je dvignil zadnja leta do velike, izredne dovršenosti. Želimo jim tudi na turneji najboljših uspehov.

* Dosedanjo cerkvenoglasbeno šolo v Rimu je sv. Oče Pij XI. z Motuproprijem z dne 22. nov. 1922. povzdignil v papeško višjo šolo za cerkveno glasbo s pravico podeljevati doktorat iz cerkvene glasbe.

Listnica uredništva in uprave.

Današnji številki je priložena **glasbena priloga: Blagoslovne pesmi**, zložil Martin Železnik. Pisava, oz. tisk priloge je topot žal precej neenak. Ker se je to zgodilo po nesreči, naj nam cenjeni naročniki nedostatek blagovoljno oprosté. **Posamezni izvodi priloge** stanejo letos **poldrugi dinar**.

Naročnike, ki še niso poravnali naročnine za l. 1922, za l. 1923 pa ravnatoko tudi ne še, prosimo, da že vendar store svojo dolžnost. Kdor izmed omenjenih naročnikov ne bo poslal kmalu ene ali druge naročnine, lista prihodnjič ne bo več prejel.

Naročnina 25 Din., ki smo jo nastavili za tekoče leto, je v primeri s stroški, ki jih imamo z listom, majhna. Naj nam zato, prosimo v prid dobri stvari, cenjeni naročniki pošiljajo celo ali pa še raje kak dinar dodajo, da nam bo mogoče vzdržati naš list ob današnji veliki draginji vsaj v njegovem sedanjem obsegu. Tvarine nam hvala Bogu ne manjka. Radi bi prinašali v listu še več, pa gre trda s prostorom. Pridobivajte listu novih naročnikov!

Odgovorni urednik lista in glasbene priloge **Stanko Premrl**.

Zalaga Cecilijino društvo — Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani